

ประเด็นคำถามสัมมนา
แนวทางการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก
ภายใต้โครงการประกันรายได้เกษตรกร ปี 2553/2554
ณ โรงแรมกรุงศรีริเวอร์ จังหวัดอยุธยา
วันที่ 4 – 5 กุมภาพันธ์ 2554

1. ถ้าเกษตรกรขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.01)ใหม่ ระหว่างเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นมา จะมีสิทธิ์เข้าร่วมประกันรายได้ปี 53/54 รอบที่ 2 ได้หรือไม่ (นายทินกร ชูเกียรติศิริ สนง.กษอ.นครนายก รับผิดชอบตำบลสาริกา)

ตอบ ได้

2. ในกรณีวันหวานข้าวของเกษตรกรอยู่ในช่วงฤดูนาปี ทั้ง 2 รอบ (1 พค.-31 ตค.53) และเกษตรกรทำนาได้ปีละ2 รอบเท่านั้น เนื่องจากช่วงมีค.-เมย. ไม่มีน้ำ สิทธิ์ของเกษตรกรจะเป็นอย่างไรในการเข้าร่วมโครงการ (นายทินกร ชูเกียรติศิริ สนง.กษอ.นครนายก รับผิดชอบตำบลสาริกา)

ตอบ เรื่องนี้กรมฯ ได้เคยเสนอเรื่องเข้าคณะอนุกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติด้านการผลิตแล้ว แต่มติไม่ให้เกษตรกรกลุ่มดังกล่าว ดังนั้นให้ดำเนินการตามคู่มือการขึ้นทะเบียน

3. การเช่าที่นา นาย ก เป็นผู้เช่า แต่การทำนาแบ่งกับนาย ข ถามว่า ใบเช่า นาย ก กับ นาย ข สามารถใช้ยื่นขึ้นทะเบียนร่วมกัน(ตามพื้นที่ที่ตนเองทำ)ได้หรือไม่

ตอบ ได้ ให้หมายเหตุว่าเช่าแบ่งแยกทำกินคนละเท่าไร แต่ต้องไม่เกินพื้นที่เช่า

4. เจ้าของโฉนดออกสัญญาว่าจ้างการทำนาให้นาย ก เป็นหลักฐานแทนสัญญาเช่าที่นา แต่ในความเป็นจริงนาย ก เช่านาทำจากเจ้าของโฉนด ถามว่า นาย ก มีสิทธิ์ขึ้นทะเบียนหรือไม่ และมีแนวทางแก้ไขอย่างไร

ตอบ ผู้มีกรรมสิทธิ์ หมายถึง ผู้ที่ลงทุนและดูแลการเพาะปลูกข้าวที่ขอขึ้นทะเบียน

5. สัญญาเช่าจากสปก. และที่ราชพัสดุ(ออกโดยทหารเรือ) มีเลขที่โฉนด แต่ไม่มีพื้นที่เต็ม(เป็นผืนใหญ่ เนื้อที่เป็นพื้นที่) สามารถใช้เลขที่สัญญาเช่าแทนได้หรือไม่

ตอบ ได้ แต่ควรรวบรวมรายชื่อสรุปเป็นกลุ่มว่าเกษตรกรจำนวนกี่ราย แต่ละรายขึ้นทะเบียนกี่ไร่ เมื่อรวมพื้นที่แล้วไม่เกินพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้ทำกิน โดยให้พิจารณา

1. สปก. ไม่สามารถโอนสิทธิ์ให้แก่บุคคลอื่นได้ ยกเว้นคู่สมรสบุตร และเครือญาติ เท่านั้น

2. ที่ราชพัสดุ พิจารณาจากเอกสารสิทธิ์ (ที่มีเลขที่โฉนด) และให้สอบถามจากสำนักงานที่ดินจังหวัดว่าเอกสารสิทธิ์เลขที่นี้ มีพื้นที่เต็มโฉนดเท่าไร เพื่อใช้ในการตรวจสอบ

6. สัญญาเช่านาย ก เป็นผู้เช่า (แม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรด้วย) แต่ น.ส.ข. (ลูกขึ้นทะเบียนด้วย) เป็นผู้ทำนา ไม่สามารถเปลี่ยนสัญญาเช่าได้ เนื่องจากผู้ให้เช่าบอกว่าให้ไปใช้ 2-3 ปีก่อนค่อยมาเปลี่ยนชื่อในสัญญา ถามว่า น.ส.ข. สามารถใช้สัญญาเช่าขึ้นทะเบียนได้หรือไม่

ตอบ ต้องตรวจสอบให้ได้ว่า

1. น.ส.ข. มีการแยกครัวเรือนจากมารดาจริง โดยตรวจสอบจากรหัสประจำบ้าน
2. พื้นที่ปลูกต้องไม่เกินพื้นที่เดิมของสัญญาเช่า

ทั้งนี้จากหลักฐานเอกสารสิทธิ์ (สัญญาเช่า) เสมือนว่าเป็นการแบ่งแยกเพื่อใช้สิทธิ์ให้เต็ม ซึ่งอาจเข้าข่ายแจ้งข้อมูลเป็นเท็จ ชัดกับคู่มือการขึ้นทะเบียน 1 ครัวเรือน มีสิทธิ์เข้าร่วมโครงการได้เพียง 1 คนเท่านั้น

7. สัญญาเช่าที่ราชพัสดุ ที่ออกโดยทหารเรือบางฉบับไม่ใส่เลขโฉนดและเลขระวางจะทำอย่างไร จะใช้เลขที่สัญญาเช่าได้หรือไม่

ตอบ ได้ แต่ต้องระบุชื่อผู้ให้เช่า และต้องสามารถตรวจสอบว่ามีการเช่าทำประโยชน์จริง พื้นที่ไม่ซ้ำซ้อนกับผู้อื่น

8. ตามคู่มือการขึ้นทะเบียน ให้เกษตรกรกรอกข้อมูลเองจะส่งผลให้ใช้เวลาขึ้นทะเบียนมาก และหากเขียนข้อมูลผิดก็ ต้องใช้แบบขึ้นทะเบียนฉบับใหม่จึงทำให้สิ้นเปลืองแบบขึ้นทะเบียนอีก

ตอบ การที่มีหลักเกณฑ์มิให้เจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียนเป็นผู้กรอกข้อมูลให้เกษตรกร เป็นการกันเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียนไม่ให้เข้าร่วมแจ้งข้อมูลเป็นเท็จ ในกรณีที่เกษตรกรแจ้งข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริง

9. ตามคู่มือการขึ้นทะเบียนให้ใช้ทบก.02 เป็นหลักฐานในการขึ้นทะเบียน แต่มีบางจังหวัดใช้ทบก.01 เป็นหลักฐาน ดังนั้น จึงขอให้แจ้งให้ชัดเจนว่าจะให้ใช้อะไรเป็นหลักฐาน เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติให้เหมือนกันทั่วประเทศ

ตอบ ปฏิบัติตามคู่มือโครงการ

10. ถ้าเกษตรกรไม่มีหลักฐานการปลูกพืช โดยพื้นที่ทำการเกษตรเป็นที่บริษัท ซึ่งบริษัทไม่ให้หลักฐานที่ดินแก่เกษตรกรจะทำอย่างไร เพราะต้องมีการเขียนเลขที่โฉนด และระวางในหนังสือรับการทำประโยชน์

ตอบ ขอหนังสืออนุญาตให้ทำประโยชน์ในที่ดินของบริษัท สรุปรวบรวมชื่อจากแบบขึ้นทะเบียนว่าในพื้นที่บริษัทมีเกษตรกรรายใดมาขึ้นทะเบียน เลขที่โฉนดและระวาง ขอความร่วมมือจากสำนักงานที่ดินอำเภอได้ แต่ต้องมั่นใจว่าบริษัทอนุญาตให้เกษตรกรนั้นๆ ทำประโยชน์จริง มิใช่เป็นการบุกรุก

11. กรณีสามี-ภรรยา ไม่ได้จดทะเบียน แต่มีบุตรด้วยกัน สามีเป็นคนขึ้นทะเบียน แต่โฉนดที่ดินเป็นชื่อของภรรยา ต้องทำหนังสือมอบอำนาจหรือไม่ หรือใช้ได้เลย

ตอบ ควรทำหนังสือมอบอำนาจ

12. กรณีโฉนดมีชื่อ ผู้เป็นเจ้าของมากกว่า 1 ราย จะใช้ขึ้นทะเบียนอย่างไร

1. กรณีเจ้าของเป็นผู้ขึ้นทะเบียน
2. กรณีเช่า ต้องเขียนชื่อผู้ให้เช่าที่คน

ตอบ ผู้ให้เช่าขึ้นทะเบียนไม่ได้ ผู้เช่าเป็นคนขึ้นทะเบียน หากมีโฉนดที่ดินให้ลงในแบบจดให้ชัดเจน ทั้งผู้ให้เช่าและเลขที่โฉนด เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับ และต้องรวมพื้นที่ของผู้เช่าไม่ให้เกินพื้นที่ที่ระบุโฉนดที่เช่า

13. เกษตรกรทำทบก.02 หายทุกฤดูกาล ทั้งที่ออกใบแทนให้ใหม่ก็ยังอ้างว่าทำหาย อยากรู้แต่ใบแจ้งความ ซึ่งมีทั้งใบแจ้งความเก่า และใบแจ้งความใหม่ มีแนวทางแก้ไขอย่างไร (ดูจากพฤติกรรมแล้วไม่ค่อยให้ความสำคัญกับเอกสาร เพราะบางรายจะมาแจ้งภายหลังว่าเจอเอกสารแล้ว บอกว่าตอนขึ้นทะเบียนชี้แจงหา ใบมันเล็ก แจ้งความง่ายดี)

ตอบ ในเบื้องต้นตรวจสอบในระบบทะเบียนเกษตรกรว่าได้ขึ้นทะเบียนหรือไม่ ในเบื้องต้นต้องยืนยันว่าให้ใช้ทบก. 02 ประกอบ หากไม่มีให้ขึ้นทะเบียนในอันดับท้าย ต้องให้ความสำคัญคนที่หลักฐานครบก่อน

14. โฉนดที่ดินเป็นชื่อของตา ซึ่งเสียชีวิตนานแล้ว แต่ยังไม่มีการเปลี่ยนชื่อเจ้าของ ถามว่า หลานสามารถนำมาใช้ยื่นได้หรือไม่

ตอบ สำเนาใบมรณะบัตรของตา ประกอบโฉนดตัวจริง พร้อมสำเนาลงเลขที่ และเลขระวางให้ชัดเจน ต้องมีโฉนดตัวจริงมาแสดงก็สามารถขึ้นได้

15. ที่ราชพัสดุ เลขที่ 2021 มีเกษตรกรทำนาอยู่มาก ในที่ราชพัสดุ เลขที่ 2021 เลขที่เดียว กรมจะมีแนวทางอย่างไร เพราะเกษตรกรใช้เลขที่โฉนดเดียวกัน

ตอบ สำนักงานเกษตรอำเภอควรหาวิธีการเพื่อให้ทราบว่าที่ราชพัสดุนั้นมีพื้นที่รวมเท่าไร และมีเกษตรกรใช้พื้นที่จำนวนกี่คน โดยการตรวจสอบจากราชพัสดุ ทำสรุปรายชื่อเกษตรกรที่ทำในที่ราชพัสดุพื้นที่นั้นๆ ว่ามีเกษตรกรกี่รายๆละกี่ไร่ รวมแล้วเกินพื้นที่ที่อนุญาตหรือไม่ รวบรวมแบบขึ้นทะเบียนเกษตรกรแต่ละกลุ่ม

16. เกษตรกรมีสัญญาให้ทำกินในพื้นที่ของผู้อื่นจะใช้เป็นหลักฐานการขอขึ้นทะเบียนได้หรือไม่

ตอบ ได้

17. ที่นาบริษัทมีเกษตรกรทำนาอยู่ และตอนนี้บริษัทจะทวงคืน เพื่อมาทำการเกษตรเอง คือ ทำนา จะให้รับในลักษณะไหน เป็นนิติบุคคล หรือบุคคลธรรมดา

- ตอบ**
1. การขึ้นทะเบียนทบก. ต้องขึ้นเป็นนิติบุคคล
 2. ให้ถือว่าบริษัท คือ 1 ครัวเรือน ดังนั้นจะได้รับสิทธิไม่เกินที่รัฐอนุญาตให้ทำนั้น

18. คนทำกับเจ้าของโฉนด แต่เจ้าของโฉนดไปขึ้นทะเบียนก่อน พอคนทำไปขอขึ้นทะเบียนเขาบอกว่าขึ้นซ้ำซ้อนสรุปแล้วจะให้ใครเป็นผู้ขึ้นทะเบียน ผู้ทำหรือผู้ให้เช่า

ตอบ เกษตรกรต้องเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในผลผลิตข้าวในแปลงที่ขอขึ้นทะเบียน (ผู้มีกรรมสิทธิ์ หมายถึง ผู้ที่ลงทุนและดูแลการเพาะปลูกข้าวที่ขอขึ้นทะเบียน) ดังนั้นในกรณีนี้ถือว่าผู้ให้เช่าแจ้งความเป็นเท็จ (ไม่ทำจริง) ให้แจ้งความดำเนินคดีกับเจ้าของที่ดิน

19. ไม่รู้จักชื่อเจ้าของนา (ไม่มีสัญญาเช่า ไม่ได้เลขโฉนด)

ตอบ ไม่รับขึ้นทะเบียน เป็นหน้าที่ของผู้ขึ้นทะเบียนจะต้องทราบข้อมูล และสามารถแจ้งหลักฐานเพื่อยืนยันได้ว่าตนเองปลูกจริง เจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบได้

20. กรณีเกษตรกรไม่ทราบเลขโฉนด เลขระวาง และชื่อเจ้าของที่ดิน (ที่ระบุในโฉนด เข้าผ่านนายหน้า) จะทำหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์ในที่ดิน (ผนวก 7) โดยไม่ต้องใส่ชื่อเจ้าของที่ได้หรือไม่ (เกษตรกรไม่มีสัญญาเช่า)

ตอบ ไม่ได้ เป็นหน้าที่ของผู้ขึ้นทะเบียนจะต้องทราบข้อมูล และสามารถแจ้งหลักฐานเพื่อยืนยันได้ว่าตนเองปลูกจริง เจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบได้

21. ถ้าไม่ใช่เจ้าของโฉนด เช่น เป็นของญาติ แม่ ลูก และเป็นการให้ทำฟรี สามารถใช้โฉนดฉบับนั้นมาขึ้นทะเบียนได้หรือไม่ (โดยไม่มีสัญญาเช่า และหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์ในที่ดิน (ผนวก 7))

ตอบ ได้ แต่ต้องมีโฉนดตัวจริงมาแสดง

22. การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ตามโครงการประกันรายได้พืชเศรษฐกิจ การปฏิบัติของคณะกรรมการระดับตำบลมีความรับผิดชอบในการรับรอง ตรวจสอบ ติดตาม อย่างต่อเนื่องทั้งปี โดยเฉพาะกรรมการส่วนใหญ่เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งมีภารกิจหลายด้าน จึงมีการพูดถึงค่าตอบแทนของโครงการนี้ จึงเรียนให้ทราบและโปรดพิจารณา บางครั้งโอนเงินมาให้แต่เลยช่วงเวลาในการทำประชาคมไปแล้วก็ไม่สามารถมาใช้ได้

ตอบ กรมส่งเสริมการเกษตรจะขอหารือกับกรมบัญชีกลางพิจารณาในระเบียบต่อไป

23. การแยกครัวเรือนในการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

1. สามีภรรยา อยู่คนละทะเบียนบ้าน คนละตำบลขึ้นได้ทั้งคู่หรือไม่ บางคนสามีแจ้งตำบลหนึ่ง ภรรยาแจ้งอีกตำบลหนึ่ง เราก็เช็คไม่ค่อยได้ อยากทราบว่าขึ้นได้หรือไม่ เพราะบางพื้นที่ก็ขึ้นให้ เพราะเกษตรกรบอกต่อกันมา

ตอบ ขึ้นทะเบียนไม่ได้ อนุญาตให้คนใดคนหนึ่งเท่านั้น หากพบว่าขึ้นทะเบียนพร้อมกันให้แจ้งเกษตรกรรายนั้นมาคืนเงิน และแจ้งความ พร้อมสรุปข้อเสนอคณะกรรมการระดับจังหวัดพิจารณาโทษต่อไป ให้ปฏิบัติตามแนวทางหนังสือกรมส่งเสริมการเกษตรที่ กษ 1012/ว 606 ลงวันที่ 18 มิ.ย. 2553

2. สามีภรรยา หย่ากัน แต่อยู่รวมกันใช้ชีวิตร่วมกันเหมือนเดิมขึ้นทะเบียนได้ทั้งคู่หรือไม่

ตอบ ไม่ได้ ทั้งนี้ขอให้เสนอเรื่องถึงคณะกรรมการระดับจังหวัดพิจารณา

24. กรณีแจ้งทพศ. เข้าหลายแปลงในพื้นที่เดียวกันเช่าหลายเจ้าของ ต้องถ่ายรูปทุกแปลงหรือไม่ แล้วขึ้นทะเบียนแยกแปลงหรือไม่

ตอบ ถ่ายรูปทุกแปลง และแยกขึ้นทะเบียนเป็นแปลงๆ

25. กรณีที่แยกครัวเรือนให้ลูก ซึ่งอยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกัน ซึ่งลูกมีครอบครัวแล้ว ก็สามารถแยกได้แต่บางรายเกษตรกรรมมาว่าลูกยังไม่มีครอบครัว แต่อยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกัน และแยกการทำกินกันชัดเจน อย่างนี้สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้หรือไม่

ตอบ เจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียน ต้องมั่นใจว่าได้แยกทำกินโดยเพิ่มใบรับรองของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และครัวเรือนใกล้เคียงรับรองว่าแยกครอบครัวจริง หากไม่แน่ใจไม่ควรรับขึ้นทะเบียน เพราะเสี่ยงผิดจากคู่มือโครงการ นอกจากนี้จะทำการแบ่งแยกโฉนดที่ดินให้ชัดเจน

26. กรณีครัวเรือนขยาย เกษตรกรทำนามีพื้นที่ทำการเกษตรมากกว่า 50 ไร่ (เกินจากการช่วยเหลือ 25 ตัน) เกษตรกรให้ลูกที่บรรลุนิติภาวะหรือแต่งงานแล้วมาแยกการทำกิน ทำให้มีพื้นที่เข้าโครงการมากขึ้น เกษตรกรเพิ่มขึ้นจะมีวิธีการตรวจสอบอย่างไร

ตอบ เจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียน ต้องมั่นใจว่าได้แยกทำกินโดยเพิ่มใบรับรองของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และครัวเรือนใกล้เคียงรับรองว่าแยกครอบครัวจริง หากไม่แน่ใจไม่ควรรับขึ้นทะเบียน เพราะเสี่ยงผิดจากคู่มือโครงการ นอกจากนี้จะทำการแบ่งแยกโฉนดที่ดินให้ชัดเจน

27. พื้นที่บางส่วนเป็นของบริษัท แต่บริษัทไม่ทำหนังสือเอกสารสิทธิ์ให้กับเกษตรกร แต่เกษตรกรได้เข้าไปทำนาเป็นเวลานานแล้ว จนถึงปัจจุบันพื้นที่ดังกล่าวถูกเปลี่ยนมือเป็นของบริษัทบริหารสินทรัพย์ ตัวเกษตรกรตำบลเองควรปฏิบัติอย่างไร แล้วควรขึ้นทะเบียนให้กับเกษตรกรมั้ย (ปลูกข้าว ทพศ.) พื้นที่จำนวน 2,400 ไร่ ตอนนี้อยู่ในช่วงขายทอดตลาด

ตอบ ตามกฎหมายให้สิทธิ์เจ้าของที่ดิน ทั้งนี้ต้องมีหนังสือยืนยันจากบริษัทบริหารสินทรัพย์ อนุญาตให้เกษตรกรรายเดิมทำกินไปก่อน จนกว่าบริษัทจะเปลี่ยนแปลงในการทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าว หากบริษัทไม่มีหนังสือยืนยันให้เกษตรกรทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าว ไม่ควรรับขึ้นทะเบียน

28. กรณีที่เกษตรกรปลูกข้าวตั้งแต่ปลายสิงหาคม – กันยายน – ตุลาคม จะขอขึ้นทะเบียนการปลูกข้าว ภายใต้โครงการประกันรายได้เกษตรกร ปี 2553/54 รอบ 2 ได้หรือไม่ โดยเกษตรกรอ้างเหตุผลว่า หากไปปลูกหลังเดือนพฤศจิกายนแล้ว ปริมาณน้ำในการปลูกข้าวไม่เพียงพอ เนื่องจากเป็นที่ดอน และคลองขอยมาก จะแก้ปัญหาได้อย่างไร

ตอบ เรื่องนี้กรมฯ ได้เคยเสนอเรื่องเข้าคณะอนุกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติด้านการผลิตแล้ว แต่มติไม่ให้เกษตรกรกลุ่มดังกล่าว ดังนั้นให้ดำเนินการตามคู่มือการขึ้นทะเบียน

29. โฉนดเก่าก่อนมีการแบ่งแยกมรดกสามารถนำมาใช้ได้หรือไม่

ตอบ ขึ้นอยู่กับว่าโฉนดนั้นได้มีการนำไปออกโฉนดใหม่ตามพื้นที่ที่ได้แบ่งแยกไปหรือยัง ถ้ามีการนำโฉนดไปแบ่งแยกเป็นโฉนดย่อยแล้ว โฉนดเก่าก็ใช้ไม่ได้

30. ที่นาเป็นที่จัดสรรใน 1 แปลง มีจำนวนหลายสิบโฉนดต้องเขียน 1 แปลงต่อ 1 โฉนด ใช่หรือไม่

ตอบ ใช่ และลงชื่อรับรองของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และเกษตรกรแปลงข้างเคียง และหรือลงชื่อผู้นิยามให้ใช้ประโยชน์ในที่ดิน ควรทำบัญชีว่าที่ดินแปลงนั้นๆ มีคนทำประโยชน์กี่คนๆ ละเท่าไร รวมแล้วเกินพื้นที่เอกสารสิทธิ์หรือไม่

31. หนังสือรับรองการใช้ประโยชน์ไม่มีเลขที่โฉนด เลขที่ระวาง ใช้ได้หรือไม่

ตอบ หมายถึงกรณีเจ้าของที่ดินไม่ทำกิน ไม่นำเอกสารสิทธิ์นั้นมายื่นซ้อน แต่มีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์ยังสามารถระบุชื่อเจ้าของที่ดินที่ถูกต้องได้ (เป็นหน้าที่ที่เกษตรกรต้องทราบ) เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานที่ดินอำเภออื่นๆ ได้ในภายหลัง

32. เกษตรกรที่ปลูกข้าวก่อน 1 พ.ย.53 เข้าร่วมโครงการไม่ได้ แล้วมีแนวทางในการให้คำตอบแก่เกษตรกรอย่างไร

ตอบ ตามมติของคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติด้านการผลิต ครั้งที่ 7/2553 ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2553 มีมติให้สิทธิ์แก่เกษตรกรที่ปลูกข้าวรอบที่ 2 ในช่วง 1 พฤศจิกายน 2553 – 30 เมษายน 2554 เท่านั้น ส่วนนอกเหนือจากนี้คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติด้านการผลิต ยังไม่มีมติใดๆ ออกมา กรมส่งเสริมการเกษตรจึงไม่สามารถดำเนินการรับขึ้นทะเบียนข้าวในรอบที่ 2 นี้ได้ เกษตรกรที่ปลูกข้าวก่อน 1 พ.ย.53 อยู่ในกรอบระยะเวลาการเข้าร่วมโครงการประกันรายได้ ปี 2553/54 รอบที่ 1 จึงไม่สามารถเข้าร่วมโครงการประกันรายได้ ปี 2553/54 รอบที่ 2 ได้ และขอให้ปฏิบัติตามกรอบระยะเวลาของคู่มือโครงการประกันรายได้ ปี 2553/54 รอบที่ 2 เท่านั้น

33. กรมฯ ช่วยทำโปสเตอร์เกี่ยวกับการประมวลกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้เกษตรกรตำบลไปใช้ได้หรือไม่

ตอบ ในเรื่องการประมวลกฎหมายมีอยู่ในคู่มือโครงการประกันรายได้ ปี 2553/54 รอบที่ 2 แล้ว ทั้งนี้ กรมฯ ได้โอนเงินจัดสรรเงินให้อำเภอดำเนินการจัดทำชุดนิทรรศการเคลื่อนที่ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับประมวลกฎหมายอาญา และหลักเกณฑ์ในการขึ้นทะเบียนอำเภอละ 5,000 บาท โดยได้จัดทำต้นแบบให้แล้วสามารถไปโหลดได้จาก www.ecoplant.doae.go.th ได้

34. กรมฯ มีเกราะหรือกรอบที่ช่วยป้องกันเกษตรตำบลที่กำลังถูกพิพากษาในวันข้างหน้าบ้างหรือไม่

ตอบ ขอให้เกษตรตำบลดำเนินการทำความเข้าใจ และปฏิบัติตามคู่มืออย่างเคร่งครัด พร้อมตรวจสอบความถูกต้องอย่างมีกระบวนการชัดเจน โปร่งใส เพื่อยืนยันความบริสุทธิ์ของตนเอง ทุกขั้นตอนการดำเนินการต้องมีรายงานผลการตรวจสอบ และหนังสือแจ้งผู้เกี่ยวข้องเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อแสดงต่อหน่วยงานตรวจสอบได้

35. การประชาคม หากในวันประชาคมเพิ่งเก็บเกี่ยวข้าวไปก่อน 2-3 วัน จะสามารถเข้าร่วมโครงการฯ ได้หรือไม่

ตอบ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการตรวจสอบระดับตำบลพิจารณา

36. เกษตรกรไม่ได้ถ่ายรูปแปลงปลูกพืชจะขึ้นทะเบียนได้หรือไม่ (เนื่องจากบางรายไม่มีกล้องถ่ายรูปและไม่พยายามที่จะหารูปถ่ายมาให้)

ตอบ รูปถ่ายทางกรมฯ ได้ผ่อนคลายนกว่าให้มีหรือไม่มีก็ได้ ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการตรวจสอบระดับตำบล พิจารณาสถานการณ์ว่าในพื้นที่นั้นๆ เกษตรกรมีความยากลำบากในการถ่ายภาพมาแสดงหรือไม่ ทางกรมฯ เสนอแนะว่าควรมีรูปถ่าย เพื่อเป็นหลักฐานกันตัว คณะกรรมการตรวจสอบระดับตำบลในระดับชั้นตอนหนึ่ง ถ้าคณะกรรมการตรวจสอบพิจารณา มีมติร่วมกันว่าต้องมีรูปเป็นหน้าที่ของเกษตรกรที่ต้องทำตามกฎที่คณะกรรมการตรวจสอบระดับตำบล มีมติ

37. รูปถ่ายไม่ได้เซฟวันที่ เดือน ปี ใช้ได้หรือไม่

ตอบ ใช้ได้ แต่ต้องให้เกษตรกรเขียนรับรองในแบบขึ้นทะเบียนจริงว่าถ่ายเมื่อไร และลงชื่อเป็นหลักฐานยืนยันรูปถ่ายว่าเป็นภาพแปลงที่ยื่นทะเบียนตามวัน เวลา ที่ระบุ

38. โครงการเริ่มวันที่ 4 ก.พ.54 แต่แบบฟอร์มยังไม่ได้รับเลยจะดำเนินการอย่างไร

ตอบ แบบฟอร์มเป็นเรื่องที่จังหวัดจะต้องดำเนินการจัดพิมพ์แจกจ่ายให้อำเภอดำเนินการ กรมฯ ได้จัดสรรโอนงบประมาณในส่วนนี้ไปแล้ว

39. เจ้าหน้าที่แจกแบบฟอร์มให้เกษตรกรเขียนเองที่บ้านแล้วนำมาเซ็นรับรองพร้อมผู้รับรองต่อหน้าเจ้าหน้าที่ได้หรือไม่

ตอบ ได้แต่ต้องมาเซ็นชื่อพร้อมผู้รับรองต่อหน้าเจ้าหน้าที่ขึ้นทะเบียน เพื่อตรวจสอบหลักฐานแนบแสดงตนต่อเจ้าหน้าที่ในวันขึ้นทะเบียน

40. ถ้าเจ้าหน้าที่ถูกดำเนินคดีกรมฯ จะตั้งกองทุนเพื่อประกันตัวไว้หรือไม่

ตอบ กรมฯ ไม่มีเงินสำหรับกรณีนี้ แต่ถ้าเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามคู่มือการขึ้นทะเบียน ก็ไม่ต้องกลัวว่าเป็นความผิด

41. กรรมการตรวจสอบไม่เซ็น เนื่องจากกลัวความผิดจะมีวิธีการดำเนินการอย่างไร

ตอบ ทำหนังสือแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดให้สอบหาข้อเท็จจริงถึงสาเหตุที่ไม่เซ็นชื่อ และหาแนวทางแก้ไขต่อไป

42. สามีภรรยาจดทะเบียนกัน แต่อยู่คนละพื้นที่ จะทำอย่างไรในเมื่อเจ้าหน้าที่ไม่รู้

ตอบ ตรวจไม่เจอไม่เป็นไร หากตรวจสอบเจอ แจ้งความดำเนินคดี เรียกเงินคืน ศึกษากรณีตัวอย่างของจังหวัดพะเยา แต่ต้องแสดงว่าท่านได้มีการดำเนินการตรวจสอบอย่างเป็นระบบและอย่างจริงจังในทุกกรณี

43. ควรที่จะมีระเบียบที่ออกมาเพื่อปกป้องเจ้าหน้าที่ที่ตั้งใจทำงานโดยสุจริตบ้างได้หรือไม่

ตอบ ระเบียบหลักเกณฑ์ที่ออกมา เพื่อปกป้องเจ้าหน้าที่แล้ว ในขณะเดียวกันก็ยืดหยุ่นให้ท่านทำงานง่าย ดังนั้นขอให้ทำงาน โดยยึดคู่มือเป็นหลัก และให้ความสำคัญของการตรวจสอบข้อมูล

44. เกษตรกรบางรายไม่มีการทำสัญญาเช่า จะต้องทำอะไรเจ้าหน้าที่ถึงจะปลดปล่อยจากความผิด (ไม่รับขึ้นทะเบียนได้หรือไม่)

ตอบ กรณีที่เป็นผู้เช่า ต้องมีชื่อผู้ให้เช่าและใช้ภาคผนวกที่ 7 ประกอบการขึ้นทะเบียน

45. จากข้อมูลคู่มือการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าว รอบที่ 2 ถามว่าในกรณีเช่า หน้า 5 ย่อหน้าที่ 1 ระบุว่า พยานข้างเคียงอย่างน้อย 2 คน กับภาคผนวกที่ 7 ระบุว่าพยานข้างเคียงอย่างน้อยหนึ่งคน

ตอบ อย่างน้อย 2 คน

46. เอกสารสิทธิการใช้ที่ดิน สปก.4-01 ไม่มีสิทธิโอนขายหรือให้เช่า ยกเว้น คู่สมรส บุตร และเครือญาติ เท่านั้น
- เครือญาติ ครอบคลุมถึงลักษณะความสัมพันธ์ใดบ้าง

ตอบ ให้ได้เฉพาะพี่น้องที่ร่วมบิดา หรือมารดาเดียวกันเท่านั้น

- คู่สมรส บุตร ที่อยู่คนละทะเบียนบ้านใช้ได้หรือไม่

ตอบ ใช้ได้ แต่ให้สิทธิได้เพียงหนึ่งคนต่อครัวเรือนเท่านั้น

- เครือญาติที่อยู่คนละทะเบียนบ้านใช้ได้หรือไม่

ตอบ ให้ได้เฉพาะพี่น้องที่ร่วมบิดา หรือมารดาเดียวกันเท่านั้น

47. เกษตรกรมาขึ้นทะเบียนปลูกพืชแต่ไม่มีเอกสารสิทธิ ไม่มีสัญญาเช่า ไม่มีเลขที่เอกสารสิทธิ จะให้รับขึ้นทะเบียนหรือไม่ ถ้าไม่รับจะมีผลกระทบต่อเจ้าหน้าที่หรือไม่

ตอบ กรณีที่เป็นผู้เช่า ต้องมีชื่อผู้ให้เช่าและใช้ภาคผนวกที่ 7 ประกอบการขึ้นทะเบียน

กรณีเป็นพื้นที่นอกเหนือจากพื้นที่มีเอกสารสิทธิ ให้ได้เฉพาะรายเก่า รายใหม่ไม่รับขึ้นทะเบียน

48. เอกสารการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกพืชยังไม่ได้รับจะส่งให้อำเภอเมื่อไหร่

ตอบ กรมฯ ได้จัดสรรงบประมาณในการดำเนินการขึ้นทะเบียนให้จังหวัดดำเนินการแล้ว รายละเอียด 25 บาท ซึ่งรวมทั้งค่าแบบ ค่าใช้จ่าย ในการประชาสัมพันธ์ และตรวจสอบข้อมูล ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่จังหวัดจะต้องดำเนินการจัดพิมพ์ แจกจ่ายให้อำเภอดำเนินการ

49. อายุบรรลุนิติภาวะเกษตรกรต้องอายุเท่าไร

ตอบ การบรรลุนิติภาวะตามกฎหมายแบ่งออกเป็นบรรลุนิติภาวะโดยอายุ คือ บุคคลต้องมีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ และบรรลุนิติภาวะโดยการสมรส คือ ต้องมีการจดทะเบียนสมรส ซึ่งโดยกฎหมายจะอนุญาตให้บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 17 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป สามารถจดทะเบียนสมรสภายใต้การยินยอมของผู้ปกครอง การที่ระบุไว้ในคู่มือว่าเกษตรกรต้องบรรลุนิติภาวะ เพราะหากไปทำสัญญานิติกรรมจะต้องเป็นผู้บรรลุนิติภาวะแล้วเท่านั้น

50. กรณีแยกนอมินี จะดำเนินการอย่างไรให้ดีกว่านี้ เพราะหลักเกณฑ์ที่ว่า การแยกครัวเรือนต้องแยกอุปโภค บริโภค ชัดเจน ในความเป็นจริงเกษตรกร (ลูก) แยกครัวเรือนกันแล้ว (จากพ่อแม่) ก็อุปโภค บริโภคร่วมกันได้ (ร่วมกับพ่อแม่)

ตอบ ต้องตรวจสอบว่ามีการแยกครอบครัวจริงหรือไม่ โดยการตรวจสอบจากผู้ใกล้ชิดและบ้านข้างเคียง

51. เจ้าของโฉนดเสียชีวิตแต่ยังไม่โอนกรรมสิทธิ์ให้ผู้ใดจะทำสัญญาเช่ากับใคร และจะใช้อะไรมายืนยัน

ตอบ ใช้หนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิโดยการเช่า แต่ที่สำคัญต้องระบุชื่อเจ้าของที่ดินที่ระบุไว้ในโฉนดให้ได้

52. ผู้ให้เช่าไม่ใช่เจ้าของโฉนด (เป็นคนกลาง/ตัวแทนหรือใครก็ไม่รู้) สามารถเป็นผู้ให้เช่าได้หรือไม่ และจะใช้อะไรมา ยืนยัน

ตอบ ไม่ได้ เป็นหน้าที่ที่เกษตรกรจะต้องทราบว่าที่ดินที่ทำกินเป็นของใคร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตรวจสอบย้อนกลับ ซึ่งถือว่าเป็นการผ่อนผันให้เกษตรกรพอสมควรแล้ว ไม่เช่นนั้นไม่อาจตรวจสอบย้อนหลังได้ว่าการแจ้งขึ้นทะเบียนเช่าซื้อหรือไม่

53. ถ้าไม่สามารถนำเอกสารสิทธิ์ตัวจริงมาแสดงได้จะอย่างไร มีแนวทางแก้ไขอย่างไร

ตอบ ต้องใช้ตัวจริงมาแสดง หากเหตุที่ไม่สามารถนำเอกสารตัวจริงมาแสดง เพราะติดจำนองต้องนำสัญญาจำนองที่ดินที่แสดงเลขที่โฉนดระบุได้ว่าเป็นที่ดินแปลงใดมาแสดง

54. โฉนดฉบับเดียวกันแจ้งปลูกมากกว่า 1 ราย ได้หรือไม่

ตอบ ได้ แต่พอรวมพื้นที่ที่มากขึ้นทะเบียนของทุกรายเมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกินพื้นที่ที่ระบุในโฉนดนั้น

55. แปลงเดียวกันแต่ทำไม่พร้อมกันจะลงวันปลูก/เก็บเกี่ยวอย่างไร

ตอบ ลงตามทีเพาะปลูกจริง แบ่งแปลงตามระยะเวลาการปลูก แต่พอรวมแปลงต้องไม่เกินพื้นที่ตามโฉนด

56. ให้เกษตรกรแจ้งปลูกได้ครั้งเดียว จะให้แจ้งตามทะเบียนบ้านหรือแจ้งตามพื้นที่ทำกิน

ตอบ แจ้งตามที่ตั้งแปลงปลูก

57. กรณีทำนาหลายแปลง หลายท้องที่และบางครั้งอาจปลูกในระยะเวลาที่แตกต่างกันมากๆ ไม่สามารถแจ้งได้ทันครั้งเดียวต่อครัวเรือนจะอย่างไร

ตอบ ในกรณีนี้เกิดขึ้นที่อำเภอ ตำบลใด ระยะเวลาต่างกันมากขนาดไหน เกินระยะเวลาการขึ้นทะเบียนข้าวรอบที่ 2 หรือไม่ ยังยกตัวอย่างไม่ชัดเจน ขอให้ยึดถือคู่มือกรอบระยะเวลาที่กำหนดเป็นสำคัญ เป็นหน้าที่ของเกษตรกรที่ต้องมาแจ้งให้ทันตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด เพราะเป็นสิทธิ์ของตนเองที่ต้องรักษา

58. บทลงโทษที่ระบุไว้สามารถใช้ได้แน่หรือ (กับเกษตรกร)

ตอบ บทลงโทษเป็นไปตามที่ควรเป็นตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งโดยกฎหมายเมื่อผู้กระทำผิดได้ทำผิดถูกลงแล้ว (รับเงินไปแล้ว) เจ้าหน้าที่จะต้องแจ้งความดำเนินคดีไม่สามารถยอมความกันเองได้ ทั้งนี้ ให้สรุปรายชื่อเกษตรกรแจ้งข้อมูลเป็นเท็จให้คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติระดับจังหวัดเป็นผู้พิจารณาว่าจะดำเนินคดีอย่างไร ซึ่งจะเป็นการกันตัวเจ้าหน้าที่ว่าได้ดำเนินการโดยชอบ มิได้ละเลยในการปฏิบัติหน้าที่หรือสมรู้ร่วมคิดกับเกษตรกรในการกระทำผิดดังกล่าว

59. เราจะทราบได้อย่างไรว่าสำเนาเอกสารสิทธิ์ฉบับนั้นๆ ถูกต้องสมบูรณ์ (ควรให้เกษตรกรนำไปติดต่อดินเพื่อให้รับรองเอกสาร)

ตอบ กรุณาอ่านคู่มือการขึ้นทะเบียนให้เข้าใจอีกครั้ง เพราะคู่มือฉบับนี้ได้มีการแก้ไขข้อบกพร่องบางประการในหลายจุด โดยมีจุดมุ่งหมายปิดช่องที่เกษตรกรจะแจ้งข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริง ในกรณีการใช้สำเนาเอกสารสิทธิ์มาขึ้นทะเบียนในคู่มือการขึ้นทะเบียนข้าวรอบที่ 2 ปี 2553/54 ให้นำโฉนดตัวจริงมาแสดงเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารสิทธิ์นั้น